

Belastingdienst

Instructie Conserverende aanslagen IH

Mei 2015

Colofon

Directie
Informatiemanagement
Belastingen (IMB)/
Aanslagbelastingen

Inhoudsopgave

1	Inleiding 4
2	Conserverende inkomensbestanddelen 5
3	De conserverende aanslag 7
3.1	Remigratie en vermindering 7
3.2	Overlijden van emigrant 7
3.3	Echtscheiding 8
3.4	CA opleggen 8
4	Revisie- en belastingrente 9
4.1	Revisierente 9
4.2	Belastingrente (voorheen heffingsrente) 9
5	Aansprakelijkheid verzekeraars 10
6	Gegevens vastleggen en uitwisselen met ontvanger 11
6.1	Registreren in 5.1.2i 11
7	Uitstel van betaling/kwijtschelding 12
7.1	Uitstelbeschikking 12
7.2	Voorwaarden voor het verlenen van uitstel 13
7.3	Uitstel intrekken 13
7.4	Overzicht invordering 14
7.5	Kwijtschelding 15
8	Voorlopige conserverende aanslag 16
9	Competentie bij emigratie 17
10	Stroomschema Conserverende aanslag - Heffing 18
	Bijlage 1-1 Model Lijfrente/verplichte beroepspensioenregeling 19
	Bijlage 1-2 Model Arbeidspensioen 20
	Bijlage 1-3 Model Kapitaalverzekering eigen woning 21
	Bijlage 2 Voorbeeld Voorlopige CA M-biljet 22
	Bijlage 3 Voorbeeld Voorlopige CA emigratie buiten EU 24
	Bijlage 4 Voorbeeld Definitieve CA wegens overlijden 26
	Bijlage 5 Voorbeeld Definitieve CA emigratie EU, Noorwegen en IJsland 28
	Bijlage 6 Voorbeeld CA Navorderingsaanslag 30
	Bijlage 7 Voorbeeld Vermindering CA navorderingsaanslag 32
	Bijlage 8 EU-landen 34

**Bijlage 9 Informatiebrief EU-landen, Noorwegen, Liechtenstein
en IJsland 35**

Bijlage 10 Informatiebrief overige landen 36

1 Inleiding

In deze instructie vindt u informatie over het opleggen van conserverende aanslagen (CA) IH vanaf het belastingjaar 2006. Met ingang van het belastingjaar 2006 moet een CA worden opgelegd via de AV-verwerking.

De CA kan voorkomen als een voorlopige, definitieve of navorderingsaanslag en heeft met ingang van 1 januari 2001 een eigen plaats gekregen in de Algemene wet inzake rijksbelastingen (Awr), Wet inkomstenbelasting 2001 en Invorderingswet 1990.

Deze instructie heeft betrekking op de heffing en op de invordering. Het is belangrijk dat de inspecteur en de ontvanger bij het opleggen van de CA, in de uitstelfase en bij de kwijtschelding van de CA goed met elkaar communiceren en samenwerken.

In de bijlagen zijn voorbeelden opgenomen van de verschillende soorten conserverende aanslagen en twee beknopte informatiebrieven.

2 Conserverende inkomensbestanddelen

In artikel 2.8, lid 2 Wet IB 2001 staat welke inkomensbestanddelen worden aangemerkt als te conserveren inkomen. Het betreft positieve inkomensbestanddelen in verband met:

Code	Toelichting
01	a. pensioenaanspraken bij emigratie (artikel 3.83, lid 1 Wet IB 2001)
02	b. pensioen door buitenlands belastingplichtige verzekerd bij niet-toegelaten buitenlandse verzekeraar (artikel 7.2, lid 8 Wet IB 2001)
03	c. waardeoverdracht pensioenaanspraken aan buitenlandse niet-aangewezen verzekeraar, pensioenregeling bij een buitenlandse niet-aangewezen verzekeraar (artikel 3.83, lid 2 Wet IB 2001)
04	d. kapitaal-, spaar- of beleggingsverzekering eigen woning bij emigratie (artikel 3.116, lid 4 Wet IB 2001, vanaf 1 januari 2013: artikel 10bis.4 lid 4 Wet IB 2001)
05	e. waardeoverdracht lijfrente in verband met een buitenlandse dienstbetrekking (artikel 3.133, lid 2, onderdeel h Wet IB 2001)
06	f. lijfrenterecht dat immigrant opbouwt bij een buitenlandse verzekeraar (artikel 3.133, lid 2, onderdeel j Wet IB 2001)
07	g. lijfrente- of beroepspensioenaanspraken bij emigratie (artikel 3.136, lid 1 Wet IB 2001)
08	h. doorschuiving stakingswinst via te conserveren inkomen naar een andere IB onderneming (artikel 3.64 Wet IB 2001)
09	i. staking in verband met overlijden ondernemer/resultaatgenieter (artikel 3.58, lid 1/ artikel 3.95 Wet IB 2001)
20	j. emigratie aanmerkelijk belanghouder (artikel 4.16, lid 1, onderdeel h Wet IB 2001)
21	k. het niet kunnen doorschuiven van de aanmerkelijk belang-claim bij aandelenfusie, splitsing en juridische fusie bij buitenlands belastingplichtige indien de vennootschap die de aandelen verwerft niet in Nederland is gevestigd (artikel 7.5, lid 4 of 5 Wet IB 2001)
22	l. verplaatsing naar het buitenland van de werkelijke leiding van een vennootschap waarin een buitenlands belastingplichtige een aanmerkelijk belang bezit (artikel 7.5, lid 7 Wet IB 2001)
23	m. verkrijging aanmerkelijk belang buitenlands belastingplichtige o.g.v. huwelijksvermogensrecht, vererving of schenking (artikel 4.17 tot en met 4.17c, jo. 4.38 Wet IB 2001)

Let op!

De cijfercodes komen overeen met de codes die gebruikt worden in de invordering, zoals opgenomen in de 'Handleiding INL'.

Naast de in artikel 2.8 genoemde gevallen is in de volgende situatie sprake van een geconserveerd bedrag van een gewone aanslag:

xx	o. geruisloze inbreng onderneming door een ondernemer die buiten Nederland woont (extra standaardvoorwaarde/artikel 3.65 Wet IB 2001)

Een CA kan meer soorten inkomensbestanddelen betreffen (bijvoorbeeld winst, pensioen, lijfrente en aanmerkelijk belang). Ook binnen 1 soort inkomensbestanddeel kan sprake zijn van meer dan een belastbare feit (bijvoorbeeld twee lijfrente-verzekeringen).

Te conserveren inkomen bij staken door overlijden (3.58 Wet IB 2001)

Het bijzondere tarief bij staking door overlijden van 20% is met ingang van de Wet IB 2001 afgeschaft. Als alternatief is besloten de overlijdenswinst aan te merken als te conserveren inkomen. Daarvoor kan op verzoek van de erfgenamen tien jaar uitstel van betaling worden verleend. Gedurende deze termijn wordt dan geen **invorderingsrente** in rekening gebracht. Zodoende wordt een effectieve verlaging van het tarief bereikt.

3 De conserverende aanslag

Het aantal situaties waarin de inspecteur een CA oplegt is in de Wet IB 2001 limitatief omschreven (zie hoofdstuk 2). De inspecteur legt voor de belasting over het te conserveren inkomen een aparte aanslag op: de conserverende definitieve aanslag, de conserverende voorlopige aanslag of de conserverende navorderingsaanslag (artikel 2, lid 3, onderdeel e van de Awr).

Let op!

Als sprake is van een geruisloze inbreng door een ondernemer die buiten Nederland woont, wordt geen afzonderlijke conserverende aanslag opgelegd. De IB over het te conserveren inkomen maakt dan onderdeel uit van de gewone aanslag.

Beschikking geen (conserverende) aanslag

In de praktijk komt het veelvuldig voor dat belastingplichtigen een aangiftebiljet indienen en bij het conserverend inkomen niets invullen. Ook komt het voor dat na nader onderzoek blijkt dat geen sprake is van conserverend inkomen. In die gevallen hoeft geen CA of een beschikking geen CA te worden opgelegd.

Jurisprudentie en beleid

In de arresten van 19 juni 2009 heeft de Hoge Raad, zie onder andere Hoge Raad 19 juni 2009, nr. 07/13267, *BNB* 2009/265 bepaald dat de CA ter zake van emigratie niet mag worden opgelegd als het verdrag de heffing over pensioen- en lijfrente-aanspraken toewijst aan het woonland. Dit houdt in dat slechts conserverende aanslagen kunnen worden opgelegd voor bepaalde landen. Vanaf 29 juni 2009 geldt de reparatiewetgeving: voor degene die vanaf die datum emigreert naar een land waar de heffing over pensioen en/of lijfrente is toegewezen aan het woonland, wordt een CA vanwege emigratie opgelegd over de op het inkomen in mindering gebrachte premies voor pensioen en/of lijfrente. Voor degene die emigreert naar een land waar de heffing over pensioen en/of lijfrente is toegewezen aan het bronland, verloopt de heffing gelijk aan de situatie van vóór de juni-arresten: de waarde in het economische verkeer van pensioen/lijfrente-aanspraken is belastbaar.

3.1 Remigratie en vermindering

Als een belastingplichtige terugkeert naar Nederland (remigratie) en bij zijn emigratie is aan hem een CA opgelegd, dan wordt de CA bij de remigratie op verzoek van belastingplichtige verminderd. Zie verder voor:

- pensioen artikel 3.83, lid 7 Wet IB 2001
- lijfrenten artikel 3.138, lid 4 Wet IB 2001
- voor kapitaalverzekering eigen woning artikel 3.116, lid 5 Wet IB 2001 (vanaf 1 januari 2013 artikel 10bis4 lid 5 Wet IB 2001)
- aanmerkelijk belang artikel 4.25, lid 5 Wet IB 2001

Uiteraard wordt pas verminderd nadat gebleken is dat in de buitenlandse periode geen handelingen plaatsvonden op grond waarvan het uitstel van betaling van de CA ingetrokken had moeten worden. Dit betekent dat bijvoorbeeld met de pensioen- of lijfrente-aanspraak in het buitenland geen handelingen zijn verricht die geleid hebben of hadden moeten leiden tot een invordering van de CA.

3.2 Overlijden van emigrant

Het overlijden van de geëmigreerde belastingplichtige is geen reden om zonder meer de CA te verminderen. De erfgenamen zijn in beginsel de rechtsopvolgers onder algemene titel. De CA is onderdeel van de nalatenschap.

Let op!

Met ingang van 1 januari 2010 is de wetgeving gewijzigd. Het uitstel van betaling voor de conserverende aanslag AB winst bij emigratie kan niet worden voortgezet voor zover sprake is van beleggings-vermogen!

3.3 Echtscheiding

Een echtscheiding na de emigratie heeft geen invloed op de hoogte van de CA opgelegd in verband met verkrijging van een aanmerkelijk belang.

3.4 CA opleggen

Het opleggen van de (voorlopige) CA moet altijd handmatig (AV-opdracht) plaatsvinden, omdat er geen ondersteuning is in de automatisering. Alle kantoren, met uitzondering van kantoor Buitenland (099), sturen hun AV-opdrachten naar via de centrale postbus (). kantoor Leeuwarden berekent deze posten en vervaardigt de aanslagbiljetten en slaat een scan daarvan op in en . Bovendien zorgt voor de juiste verwerking in de bestanden. Via een niet digitale gegevensuitwisseling met de Centrale administratie in Apeldoorn, wordt in de een dossiernummer en een bijbehorend bedrag opgenomen.

De [AV-opdracht](#) en de [Toelichting opdracht AV-verwerking](#) staan op de site ICT Gebruikersondersteuning op Intranet, tabblad ICT, letter A, en Overige.

Let op!

Voor de berekening van penanslagen maken alle kantoren, behalve kantoor Buitenland, gebruik van de module Pen van de applicatie . Kantoor Buitenland berekent de aanslagen met behulp van een Excel-sheet.

In de AV-opdracht vult de inspecteur de verplichte velden in. Verder geeft de inspecteur aan welke te conserveren inkomensbestanddelen (bijvoorbeeld lijfrente, pensioen, kapitaalverzekering eigen woning, en dergelijke) ten grondslag liggen aan de CA en het bedrag van de in aanmerking te nemen revisierente.

Bovenstaande is van belang voor de ontvanger in verband met het verlenen van uitstel. Het is afhankelijk van het soort te conserveren inkomen aan welke voorwaarden het uitstel van betaling is gebonden. Zie ook hoofdstuk 7. De ontvanger moet volgens de regels (74.1.3) in de 'Leidraad Invordering' het bedrag van de aanslag verdelen naar evenredigheid van de verschillende inkomensbestanddelen. Het is voor het verlenen van uitstel, maar ook voor het stellen van zekerheid, belangrijk dat deze bestanddelen op de aanslag staan vermeld.

Op de aanslag **geen** splitsing maken van de belastbare feiten binnen een inkomensbestanddeel. De inspecteur moet aan de ontvanger aangeven uit welke belastbare feiten een inkomensbestanddeel bestaat (polisnummers met bijbehorende bedragen).

Op het aanslagbiljet kan worden aangegeven of sprake is van een ingediend M-biljet.

Voorbeelden van de verschillende soorten conserverende aanslagen vindt u in de bijlagen 2 tot en met 7. Bij de CA moet een beknopte informatiebrief worden meegestuurd. Zie hiervoor bijlage 9 voor EU- en EER-landen en bijlage 10 voor niet-EU/EER-landen.

Let op!

Als de CA is opgelegd in verband met stakingswinst door overlijden, dan geen brief meezenden (aanslag moet binnen 10 jaar worden betaald).

4 Revisie- en belastingrente

4.1 Revisierente

Op de CA wordt ingeval van pensioen en lijfrente ook een bedrag aan verschuldigde revisierente (artikel 30i Awr) vermeld. De revisierente bedraagt meestal 20% van de waarde in het economisch verkeer van de aanspraken en wordt bij voor bezwaar vatbare beschikking vastgesteld. De revisierente vormt geen inkomensbestanddeel, maar is een vergoeding over het genoten belastingvoordeel dat door aftrek van de premies is genoten. De revisierente is geen deel van de te betalen belasting, maar een rentebedrag dat bij de verschuldigde belasting wordt opgeteld om het totaal te betalen bedrag te bepalen. Op grond van artikel 30i, lid 3 Awr kan op verzoek van de belastingplichtige de revisierente vastgesteld worden op het door de belastingplichtige aannemelijk gemaakte bedrag dat aan heffingsrente zou zijn geheven, indien de premieaftrek via navorderingsaanslagen ongedaan gemaakt zou worden. Dit geldt alleen voor aanspraken die zijn bedongen minder dan tien jaar vóór het jaar waarin de conserverende aanslag wordt opgelegd.

4.2 Belastingrente (voorheen heffingsrente)

Bij conserverende aanslagen wordt geen heffingsrente en vanaf 1-1-2013 ook geen belastingrente berekend met uitzondering van conserverende aanslagen bij overlijden van een binnenlandse ondernemer. Zie artikel 30f en 30fc, lid 6 Awr.

5 Aansprakelijkheid verzekeraars

Met ingang van 2001 bestaat de mogelijkheid tot aansprakelijkstelling van de verzekeraar van een verplicht beroepspensioen, de verzekeraar van een arbeidspensioen en de verzekeraar van een kapitaalverzekering eigen woning. De mogelijkheid tot aansprakelijkstelling van een verzekeraar in verband met een lijffrente was voorheen al aanwezig en is gehandhaafd.

De aansprakelijkstelling is geregeld in de Invorderingswet 1990:

- artikel 44a regelt de aansprakelijkheid van de lijffrenteverzekeraar
- artikel 44b voorziet in de mogelijkheid van aansprakelijkstelling van de pensioenverzekeraar
- artikel 70c (tot 1 januari 2013: artikel 44c) regelt de aansprakelijkheid van de verzekeraars van kapitaalverzekering in verband met de eigen woning

Op de aansprakelijkstelling zijn de formele bepalingen van artikel 49 en volgende Invorderingswet van toepassing.

Het is aan de competente inspecteur om de verzekeraar, die op grond van de artikelen 44a, 44b, 70c (voorheen: 44c) van de Invorderingswet 1990 aansprakelijk is, zo snel mogelijk na het ontstaan van zijn aansprakelijkheid in kennis te stellen (zie besluit van 31 maart 2006, [CPP2001/2138M, V-N 2006/22.18](#)). De kennisgeving moet direct na het opleggen van de CA worden verstuurd. In de kennisgeving vermeldt de inspecteur het maximale bedrag waarvoor de verzekeraar aansprakelijk is. De aansprakelijkheid is nooit hoger dan de waarde van de aanspraak in het economisch verkeer. Voor de kennisgeving maakt de inspecteur gebruik van de in voornoemd besluit opgenomen modelbrieven, zie hiervoor de bijlagen 1.1 tot en met 1.3.

6 Gegevens vastleggen en uitwisselen met ontvanger

De onderliggende gegevens van de (voorlopige) CA moeten goed bewaard worden. Voor de inspecteur zijn deze gegevens bijvoorbeeld van belang bij het opleggen van een definitieve CA, een 'repeterende' CA (deze aanslagen hebben betrekking op de aangroei van pensioen- en lijfrenteanspraken) en de behandeling van bezwaarschriften. Voor de ontvanger is het goed administreren door de inspecteur van belang voor de bewaking van de conserverende aanslagen; in veel gevallen gedurende tien jaar.

Het is noodzakelijk om vast te leggen welk bedrag van de (voorlopige) CA betrekking heeft op een bepaald inkomensbestanddeel en wat de onderliggende gegevens hiervan zijn. De inspecteur stelt de ontvanger in kennis van de CA en onderliggende stukken, waarmee hij uitstel van betaling kan verlenen. Dit is van belang voor de door de ontvanger te vragen zekerheid. Daarnaast moeten minimaal polisnummers, gegevens verzekeringsmaatschappijen, kennisgevingen aansprakelijkheid verzekeraars en uitdraaien uit in een apart dossier bewaard worden. Ook is het zinvol de opgelegde aanslagen, correspondentie, kennisgeving aansprakelijkstelling en dergelijke vast te leggen in (scannen). Dit dossier kan te zijner tijd worden overgedragen aan de ontvanger dan wel aan het opvolgende kantoor. Daarnaast moeten vastleggingen gedaan worden in (verslag van heffing, afspraken) respectievelijk en het entiteitendossier. Het bewaren van een **uitdraai** uit respectievelijk is noodzakelijk, omdat deze gegevens bij een overdracht aan een ander kantoor verloren kunnen gaan. Ook moet een afschrift van de uitstelbeschikking worden opgenomen en de stukken die betrekking hebben op de verstrekte zekerheid.

6.1 Registreren in COA

De (voorlopige) CA wordt door tussenkomst van in de geregistreerd. De (voorlopige) CA moet voor dit doel beschouwd worden als een niet- aanslag. Dit betekent dat de aanslag zelf aan de hand van de door de inspecteur aangeleverde gegevens in de moet worden opgevoerd. Een CA heeft 'P' als middelcode.

7 Uitstel van betaling/kwijtschelding

Bij het verlenen van uitstel kunnen de volgende situaties voorkomen:

- a. emigratie naar een EU/EER-(Noorwegen, Liechtenstein en IJsland) land
- b. emigratie naar een niet EU/EER-land
- c. overige gevallen waarin er geen sprake van emigratie, maar om andere redenen een CA wordt opgelegd

In situatie a. wordt automatisch in alle gevallen uitstel van betaling verleend. De belastingschuldige hoeft dus geen verzoek te doen.

In situatie b. fungeert het indienen van een M-biljet ook als een verzoek om uitstel van betaling voor een nog op te leggen conserverende aanslag. Er hoeft dan niet expliciet om uitstel van betaling te worden gevraagd.

In situatie c. moet de belastingschuldige wel een schriftelijk verzoek tot uitstel van betaling bij de ontvanger indienen. Bij de CA wordt in deze situatie de belastingschuldige op het aanslagbiljet er op gewezen dat, als hij gebruik wil maken van de wettelijke aanspraak op uitstel, hij een schriftelijk verzoek hiervoor moet indienen bij de ontvanger. Als geen verzoek om uitstel wordt gedaan, dan moet de invordering plaatsvinden als ware het een reguliere (voorlopige) aanslag. Voor (voorlopige) CA gelden dezelfde betalingstermijnen als voor reguliere (voorlopige) aanslagen.

Artikel 25 van de Invorderingswet 1990 en de daarbij behorende artikelen in de Uitvoeringsregeling biedt de ontvanger een juridische basis eisen te stellen aan het verzoek.

Jurisprudentie en beleid

Op grond van het arrest HvJ EU 11 maart 2004, nr. C-9/02 (Hughes de Lasteyrie du Saillant), *BNB* 2004/258 is wettelijk geregeld dat voor een CA automatisch uitstel van betaling wordt verleend en dat geen zekerheid kan worden gevraagd door de ontvanger als het een emigratie naar een lidstaat van de EU, Noorwegen, Liechtenstein of IJsland betreft. Het indienen van een M-biljet staat gelijk aan het indienen van een verzoek om uitstel van betaling. Bij een emigratie naar andere landen moet wel om uitstel van betaling worden verzocht en kan wel zekerheid worden gevraagd door de ontvanger.

7.1 Uitstelbeschikking

Als sprake is van één inkomensbestanddeel dat ten grondslag ligt aan de (voorlopige) CA, is het bedrag waarvoor uitstel moet worden verleend gelijklopend daaraan.

Let op!

Als sprake is van meerdere bestanddelen, dan moet de ontvanger per bestanddeel een aparte uitstelbeschikking opmaken.

In de uitstelbeschikking van de belastingschuldige die emigreert naar een EU/EER-land wordt standaard de zinsnede opgenomen dat het uitstel vervalt als de belastingschuldige (door)verhuist naar een niet-EU/EER-land. Ook vermelden dat bij dooremigratie naar een niet-EU/EER-land opnieuw een verzoek tot uitstel van betaling kan worden gedaan. Bij het verlenen van uitstel kan in dat geval zekerheid worden gevraagd door de ontvanger.

Het Modellenboek (Startmenu, Alle programma's, Modellenboek) bevat standaardbrieven die kunnen dienen als model voor de uitstelbeschikking.

7.2 Voorwaarden voor het verlenen van uitstel

In hoofdstuk 2 zijn de verschillende bestanddelen beschreven die ten grondslag kunnen liggen aan een CA. Voor ieder bestanddeel moet bij emigratie naar een niet EU-land een beoordeling plaatsvinden op het punt van de te stellen zekerheid. In de voorwaarden bij het te verlenen uitstel moet dit tot uitdrukking komen.

Als het bijvoorbeeld gaat om de bestanddelen Kapitaalverzekering eigen woning en Winst uit aanmerkelijk belang, dan moet zekerheid worden gesteld als het een emigratie naar een niet EU- of niet EER-land betreft. Voor de bestanddelen Pensioen- en lijfrenteaanspraken in grensoverschrijdende situaties hoeft alleen zekerheid te worden gesteld als de betreffende aanspraken worden ondergebracht bij een buitenlandse verzekeraar of pensioenfonds buiten de EU/EER. Er hoeft geen zekerheid te worden gesteld als de betreffende buitenlandse maatschappij gekwalificeerd is als een door onze minister aangewezen verzekeraar. Welke verzekeraars hiervoor in aanmerking komen, is door het Ministerie bekend gemaakt, zie [overzicht aangewezen verzekeraars](#).

Bij het stellen van zekerheid gaat de voorkeur uit naar zekerheden die op eenvoudige wijze kunnen worden gesteld, bewaakt en zo nodig uitgewonnen; bijvoorbeeld een bankgarantie, een hypotheekrecht, een verpanding en dergelijke. Ook het verpanden van pensioenkapitaal aan de Belastingdienst behoort tot de mogelijkheden. Voor een zekerheidstelling kan ook gebruik worden gemaakt van een buitenlandse bank, mits de zekerheid maar in Nederland te gelde kan worden gemaakt of kan worden uitgewonnen.

7.3 Uitstel intrekken

Het uitstel van betaling moet tussentijds worden ingetrokken als sprake is van een zogenaamde 'verboden handeling'. De specifieke artikelen uit de Uitvoeringsregeling invorderingswet 1990 leggen aan belastingplichtige de verplichting op aan de ontvanger schriftelijk mededeling te doen van een dergelijke handeling, zie bijvoorbeeld artikel 2, lid 9 van deze regeling.

Voor een beschrijving van de gevallen die aanleiding geven het uitstel in te trekken, wordt verwezen naar de tekst van artikel 25, lid 4, 5, 6 en 8 van de Invorderingswet 1990. Een voorbeeld van een verboden handeling is de afkoop van een pensioenregeling. Ook voor het intrekken van het uitstel voorziet het modellenboek (map Invordering) met een voorbeeld. Het intrekken van een verleend uitstel is een voor bezwaar vatbare beschikking waarop de procedure van hoofdstuk V van de Awr van toepassing is.

Het kan voorkomen dat voor meerdere bestanddelen in de aanslag uitstel is verleend en dat slechts bij één bestanddeel sprake is van een verboden handeling. In dat geval moet het uitstel alleen voor het betreffende bestanddeel worden ingetrokken. Ook is het mogelijk dat binnen één bestanddeel sprake is van meerdere belastbare feiten, bijvoorbeeld twee lijfrenteverzekeringen, en er zich bij één verzekering een verboden handeling voordoet. In dat geval moet het uitstel worden ingetrokken voor het bedrag dat ziet op die betreffende lijfrenteverzekering. Na intrekking van het uitstel kan worden gestart met de invordering en kan de eventueel verstrekte zekerheid worden uitgewonnen.

7.4 Overzicht invordering

Voor de invordering geldt het volgende overzicht:

Inkomensbestanddeel	Uitstel	Kwijtschelding	Zekerheid (bij emigratie naar een niet EU/EER land)	Invorderingsrente
Art.3.58, 1 ^e lid, art. 3.95 Stakingswinst ivm overlijden	Art.25, 17 ^e lid, art. 28 2 ^e lid Inv.wet Art.5a Uitv.reg. Inv.wet Maximaal 10 jaar	n.v.t.	Nee, art. 74.10 LI	Nee, niet gedurende termijn waarvoor uitstel is verleend. Zie 74.10 LI
Art.3.64, stakingswinst en nieuwe onderneming	Art.25, 4 ^e lid Inv.wet Art. 1d Uitv.reg Inv.wet; 1 jaar met eventuele verlenging	n.v.t.	N.v.t. (bij emigratie wordt uitstel beëindigd)	Ja, over de gehele periode waarvoor uitstel is verleend
Art. 3.83,1 ^e of 2 ^e lid, 7.2, 8 ^e lid pensioenaanspraken in grensoverschrijdende situaties	Art.25, 5 ^e lid Inv.wet Art. 1 e Uitv.reg. Inv.wet Maximaal 10 jaar	Art. 26, 2 ^e lid Inv.wet Art. 1f Uitv.reg. Inv.wet	Ja, tenzij aanspraken in NL verzekerd blijven; of kapitaal wordt ondergebracht bij een buitenlandse aangewezen maatschappij 74.2.1 LI	Ja, als uitstel wordt beëindigd, zie 1
Art. 3.133,2 ^e lid, 3.136, 1 ^e lid lijfrente-aanspraken in grensoverschrijdende situaties	Art.25, 5 ^e lid Inv.wet Art. 1 e Uitv.reg. Inv.wet Maximaal 10 jaar	Art. 26, 2 ^e lid Inv.wet Art. 1f Uitv.reg. Inv.wet	Ja, tenzij aanspraken in NL verzekerd blijven; of kapitaal wordt ondergebracht bij een buitenlandse aangewezen maatschappij 74.2.1 LI	Ja, als uitstel wordt beëindigd, zie1
Art.10bis.3 lid 4 en 10bis.4 lid 5 voordeel uit kapitaal-, spaar- of beleggingsverzekering in eigen woning	Art. 70b Inv. wet(t) Art. 40g Uitv.reg Inv.wet Voor zolang de woning kwalificeert als "eigen woning" in de zin van IB 2001	<u>Art. 40h Inv. wet.</u>	Ja	Ja, als uitstel wordt beëindigd, zie 1
Art.4.16,1 ^e lid 1 letter h (emigratie) en art. 4.17 t/m 4.17c, jo.4.38, 7.5, 4 ^e , 5 ^e , 7 ^e lid (wonen in buitenland) Inkomen: vervreemdingsvoordelen uit aanmerkelijk belang	Art.25, 8 ^e lid, art. 28 2 ^e lid Inv.wet Art.2 Uitv.reg.Inv.wet Maximaal 10 jaar Zie Let op!	Art. 26, 3 ^e lid Inv.wet Art. 4 Uitv.reg. Inv.wet	Ja	Ja, als uitstel wordt beëindigd, zie 1 Ja,als uitstel wordt beëindigd, zie 1.
Art. 3.65 en extra standaardvoorwaarde bij geruisloze inbreng	Art. 28, 5 ^e lid Inv. wet van overeenkomstige toepassing	n.v.t.	Nee	

- Op grond van artikel 28 lid 2 IW en artikel 6 lid 1 UB IW (tekst vanaf 1 januari 2010) vindt de berekening van invorderingsrente plaats 'met ingang van de dag waarop zes weken zijn verstreken na de eerste dag van het jaar volgend op het jaar waarin zich de handeling of gebeurtenis voordoet op grond waarvan het uitstel wordt beëindigd.

Let op!

In bepaalde gevallen (artikel 2, lid 5 t/m 8 Uitvoeringsregeling invorderingswet) kan onder voorwaarden het uitstel worden voortgezet. Dat geldt niet voor zover de rechtspersoon beleggingsvermogen bevat.

7.5**Kwijtschelding**

Artikel 26 van de Invorderingswet 1990 regelt de situaties waarin de conserverende aanslag geheel of gedeeltelijk kan worden kwijtscholden. Dit betreft de volgende situaties:

- a. na afloop van de 10 jaarstermijn (lid 2)
- b. bij verboden handelingen met betrekking tot CA in verband met pensioen- en lijfrenteanspraken voor zover er sprake is van:
  - i. waardedaling in het economisch verkeer
  - ii. de belasting lager is als de belastingschuldige op het moment van deze handeling in Nederland zou wonen (tarieftoets)
  - iii. op grond van een belastingverdrag is het voordeel niet in Nederland belastbaar (lid 3)
- c. in Nederland is dividendbelasting of inkomstenbelasting verschuldigd over een regulier voordeel uit AB (lid 4)
- d. bij vervreemding van de aandelen voor zover:
  - i. de waarde van de aandelen sinds de emigratie, anders dan als gevolg van uitdelingen of terugbetaling kapitaal, is gedaald
  - ii. de belasting lager is als de belastingschuldige op het moment van vervreemding in Nederland zou wonen (tarieftoets)
  - iii. op grond van een belastingverdrag het heffingsrecht aan het andere land toekomt en door dat land feitelijk belasting is geheven over die vervreemding (lid 5)
- e. tarieftoets bij verboden handeling KEW (Kapitaalverzekering eigen woning)-polis (tot 2013 lid 6, nu artikel 70ba).

De kwijtschelding ziet ook op de belastingrente en de revisierente.

Let op!

In geval van kwijtschelding van de gehele of gedeeltelijke conserverende aanslag moet de inspecteur de verkrijgingsprijs van het aanmerkelijk belang aanpassen. Dit is geregeld in artikel 21 van het Uitvoeringsbesluit inkomstenbelasting 2001.

8 Voorlopige conserverende aanslag

Alleen in de situaties waarin het niet opleggen van een CA een risico vormt voor de invordering van de belastingschuld en/of in het geval dat een belastingplichtige expliciet verzoekt om het opleggen van een CA, wordt handmatig een voorlopige conserverende aanslag (VCA) opgelegd. Bij een emigratie naar een EU- of EER-land is geen sprake van een risicosituatie.

Na voorlopige CA altijd een definitieve CA

Een VCA moet altijd worden gevolgd door een definitieve CA. De VCA vervalt van rechtswege na oplegging van de definitieve conserverende aanslag (artikel 2, lid 5 onder b Awr). Dit betekent dat het voor de VCA verleende uitstel van betaling, de eventueel gestelde zekerheid of verrichte betalingen ook van rechtswege aan de definitieve CA moet worden toegerekend. Als de definitieve CA hoger is dan de VCA, moet wel voor het verschil alsnog uitstel van betaling worden gevraagd. Zo nodig moet in dat geval ook aanvullende zekerheid worden verstrekt.

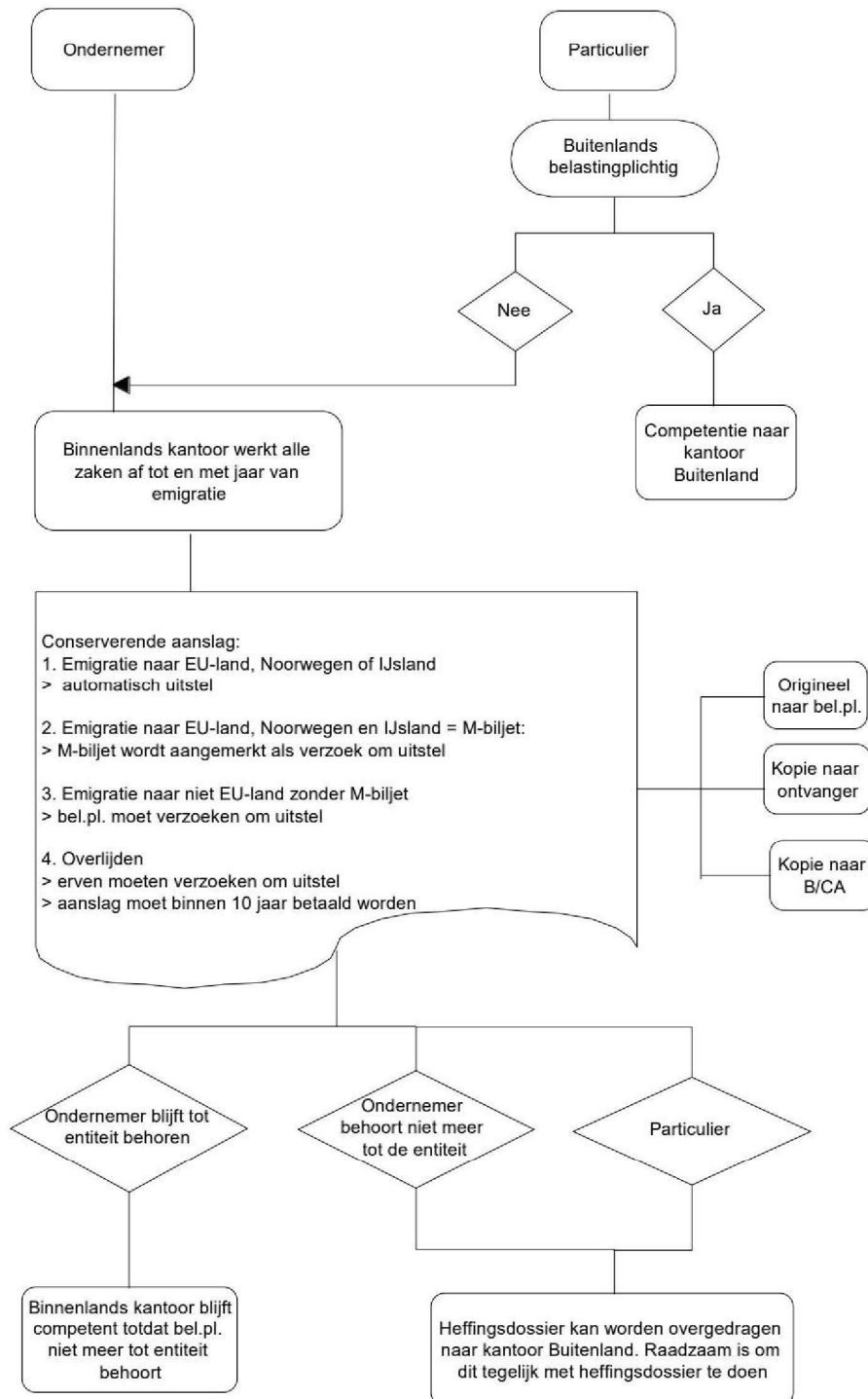
9 Competentie bij emigratie

Bij emigratie van een belastingplichtige geeft de 'Uitvoeringsregeling Belastingdienst' duidelijkheid over welk kantoor bevoegd is voor de behandeling van een belastingplichtige. Het aangewezen bevoegde kantoor legt de CA op en bewandelt het invorderingspad als sprake is van inkomensbestanddelen als genoemd in hoofdstuk 2.

Welk kantoor is bevoegd?

- Bij emigratie van een particulier die niet buitenlands belastingplichtig wordt, werkt de binnenlandse eenheid tot en met het jaar van emigratie alle zaken af. Dit geldt zowel voor de heffing als de invordering. Voor de CA betekent dit dat de definitieve CA moet zijn opgelegd, de bezwaar- en beroepsfase moet zijn afgehandeld en het eventuele verzoek om uitstel moet zijn afgewikkeld, inclusief de eventueel te verstrekken zekerheid. Daarna mag pas de bevoegdheid worden overgedragen aan de Belastingdienst/PDB/Kantoor Buitenland. In de praktijk vindt de behandeling van alle M-biljetten van particulieren plaats op kantoor Buitenland.
- Als bij emigratie van een particulier wel buitenlandse belastingplicht ontstaat, kan de competentie direct worden overgedragen aan kantoor Buitenland.
- Bij emigratie van een ondernemer/digra blijft het betreffende kantoor competent zolang de betrokkene tot een entiteit blijft behoren. Na beëindiging van het ondernemerschap c.q. aandeelhoudersrelatie van de belastingplichtige of zijn partner werkt de eenheid alle jaren tot en met het jaar van emigratie af. Zodra het laatste jaar geheel is afgewikkeld voor de heffing en de invordering, dus inclusief het opleggen van de definitieve CA en het behandelen van het verzoek om uitstel, mag pas de overdracht van de bevoegdheid aan kantoor Buitenland plaatsvinden. De bewaking van de conserverende aanslag gebeurt dan bij kantoor Buitenland.

Stroomschema Conserverende aanslag - Heffing

Bijlage 1-1 Model Lijfrente/verplichte beroepspensioenregeling

(Naam verzekeringsmij/uitvoerder verplichte beroepspensioenregeling)
(adres)

(postcode) (plaats)

Betreft: Mededeling aansprakelijkheid ingevolge artikel 44a van de Invorderingswet 1990.

Geachte heer/mevrouw,

Blijkens de mij bekende gegevens heeft (naam verzekeringnemer/gerechtigde beroepspensioen) onder nummer (nr. lijfrentepolis) bij u een lijfrentepolis afgesloten/ deelgenomen aan een verplichte beroepspensioenregeling als bedoeld in artikel 1.7, tweede lid, onderdeel b van de Wet op de inkomstenbelasting 2001. Ten aanzien van deze polis/aanspraak heeft zich het volgende voorgedaan: (vul in: een van de onderdelen van artikel 3.133, 3.135 of 3.136 de Wet IB 2001).

Op grond van het bepaalde in artikel 3.133/3.135/3.136/ van de Wet IB 2001 (doorhalen hetgeen niet van toepassing) juncto artikel 44a van de Invorderingswet 1990 deel ik u mede dat u aansprakelijk bent voor de door genoemde verzekeringnemer/gerechtigde ter zake verschuldigde belasting alsmede voor de op grond van artikel 30i, eerste lid van de Algemene wet inzake rijksbelastingen verschuldigde revisierente en de ter zake verschuldigde heffings- en invorderingsrente.

Het bedrag, waarvoor u aansprakelijk kunt worden gesteld is € (bedrag) (exclusief heffings- en invorderingsrente).

Een daadwerkelijk beroep op uw aansprakelijkheid overeenkomstig het bepaalde in artikel 49 e.v. van de Invorderingswet 1990 zal niet eerder worden gedaan, dan nadat is gebleken dat vorenbedoelde belastingschuldige niet aan zijn betalingsverplichting voldoet c.q. kan voldoen.

Hoogachtend,
De inspecteur

Bijlage 1-2 Model Arbeidspensioen

Model Arbeidspensioen/11-1-g stamrecht

(Naam verzekeringsmij/uitvoerder pensioenregeling)

(adres)

(postcode) (plaats)

betreft: Mededeling aansprakelijkheid ingevolge artikel 44b van de Invorderingswet 1990.

Geacht heer/mevrouw,

Blijkens de mij bekende gegevens heeft ((gewezen)werknemer/gerechtigde arbeidspensioen) (bij u deelgenomen aan een pensioenregeling in de zin van de Wet op de loonbelasting 1964 (hierna: Wet LB)) (bij u een aanspraak verzekerd als bedoeld in artikel 11, eerste lid, onderdeel g, van de Wet op de loonbelasting 1964 (hierna: Wet LB)). Ten aanzien van deze aanspraak heeft zich het volgende voorgedaan: (vul in: een van de omstandigheden als bedoeld in artikel 19b, eerste of tweede lid, of achtste lid van de Wet LB, artikel 3.83, eerste of tweede lid, dan wel artikel 7.2, achtste lid van de Wet IB 2001)

Op grond van het bepaalde in artikel 44b van de Invorderingswet 1990 deel ik u mede dat u aansprakelijk bent voor de door genoemde gerechtigde ter zake verschuldigde belasting alsmede voor de op grond van artikel 30i, eerste lid van de Algemene wet inzake rijksbelastingen verschuldigde revisierente en de ter zake verschuldigde heffings- en invorderingsrente.

Het bedrag, waarvoor u aansprakelijk kunt worden gesteld is € (bedrag)

(exclusief heffings- en invorderingsrente).

Een daadwerkelijk beroep op uw aansprakelijkheid overeenkomstig het bepaalde in artikel 49 e.v. van de Invorderingswet 1990 zal niet eerder worden gedaan, dan nadat is gebleken dat vorenbedoelde belastingschuldige niet aan zijn betalingsverplichting voldoet c.q. kan voldoen.

Hoogachtend,

De inspecteur

Bijlage 1-3 Model Kapitaalverzekering eigen woning

(

Model Kapitaalverzekering eigen woning

(Naam verzekeringsmij)

(adres)

(postcode) (plaats)

betreft: Mededeling aansprakelijkheid ingevolge artikel 44c van de Invorderingswet 1990.

Geachte heer/mevrouw,

Blijkens de mij bekende gegevens heeft (naam verzekeringnemer) onder nummer (nr. polis) bij u een kapitaalverzekering eigen woning als bedoeld in artikel 3.116 van de Wet inkomstenbelasting 2001 afgesloten. Ten aanzien van deze polis heeft zich het volgende voorgedaan: ingevolge emigratie van de verzekeringnemer/onherroepelijk begunstigde (doorhalen hetgeen niet van toepassing is) is met toepassing van artikel 3.116, vierde lid van de Wet IB 2001 een conserverende aanslag opgelegd.

Op grond van het bepaalde in artikel 44c van de Invorderingswet 1990 deel ik u mede dat u aansprakelijk bent voor de door genoemde verzekeringnemer/gerechtigde ter zake verschuldigde belasting.

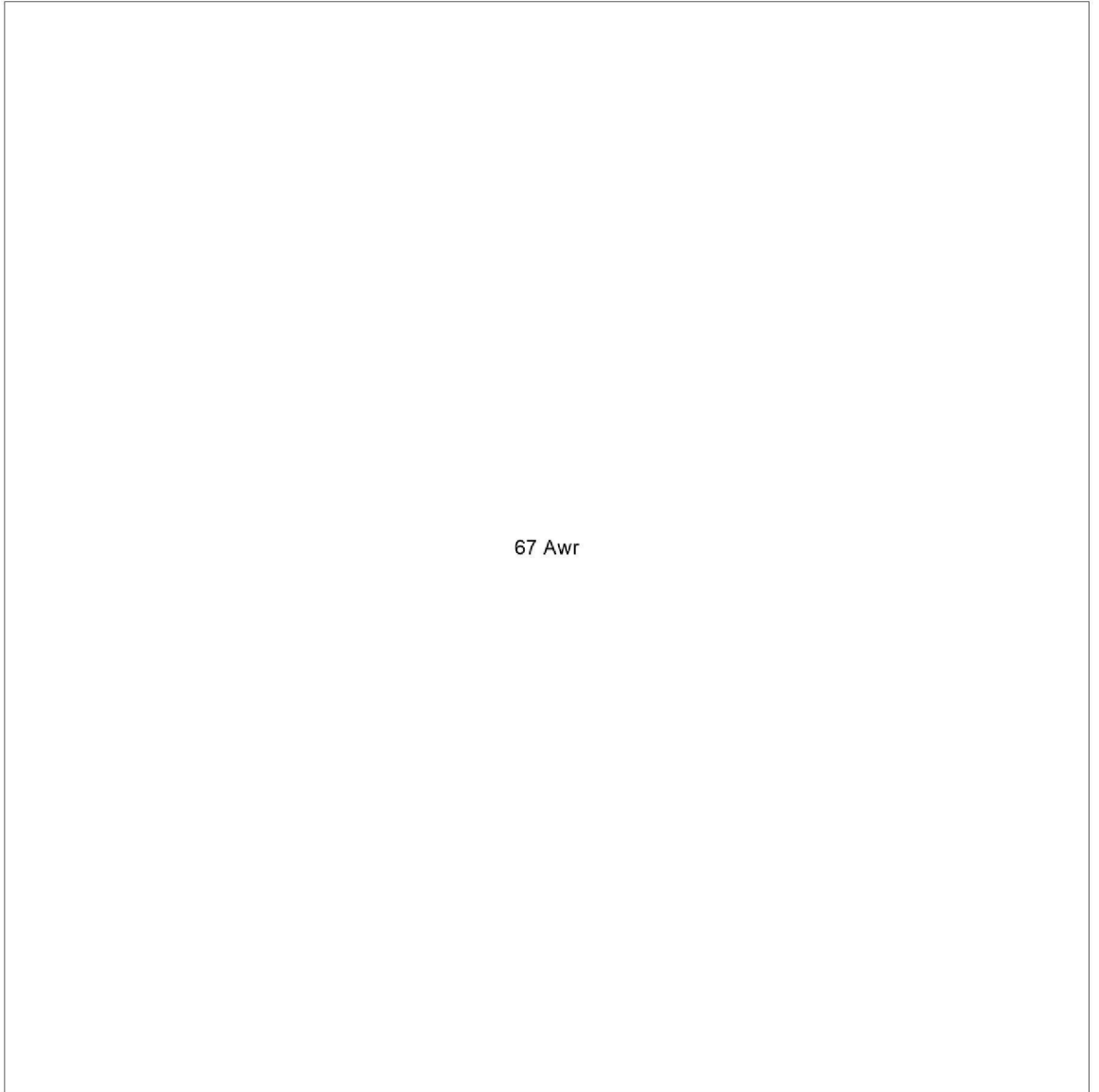
Het bedrag waarvoor u aansprakelijk kunt worden gesteld is € (bedrag).

Een daadwerkelijk beroep op uw aansprakelijkheid overeenkomstig het bepaalde in artikel 49 e.v. van de Invorderingswet 1990 zal niet eerder worden gedaan, dan nadat is gebleken dat vorenbedoelde belastingschuldige niet aan zijn betalingsverplichting voldoet c.q. kan voldoen.

Hoogachtend,

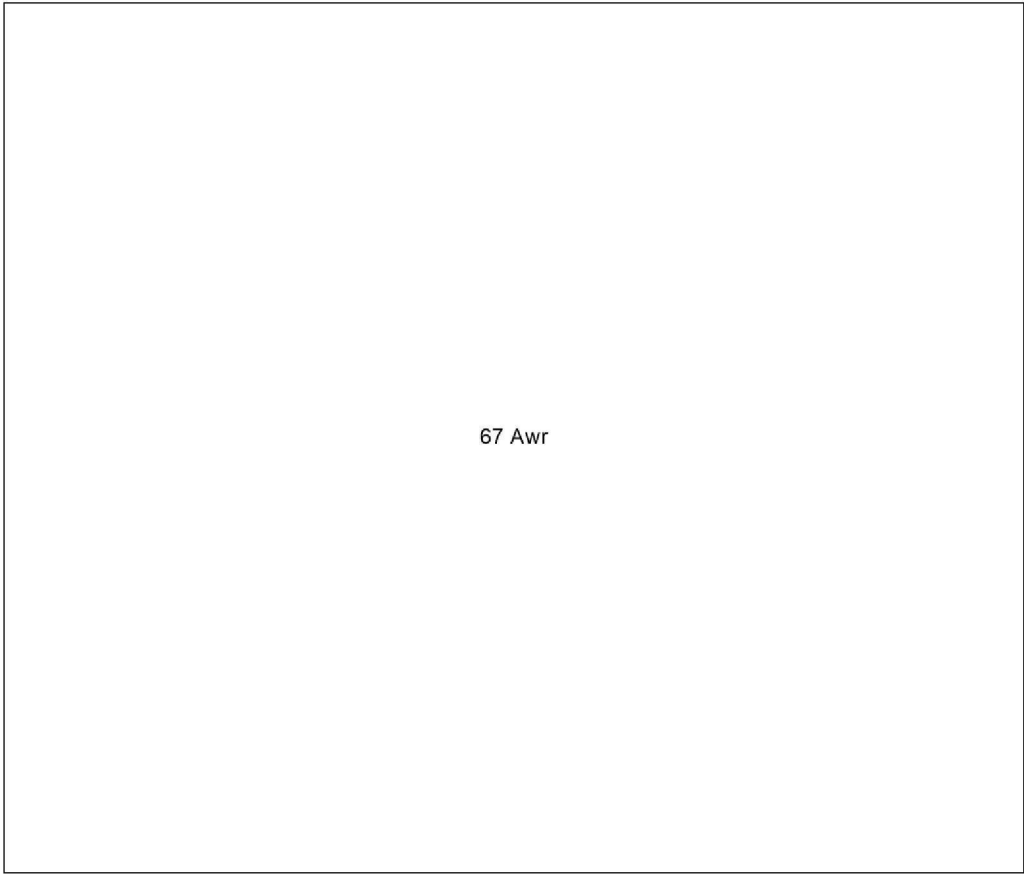
De inspecteur

Bijlage 2 Voorbeeld Voorlopige CA M-biljet

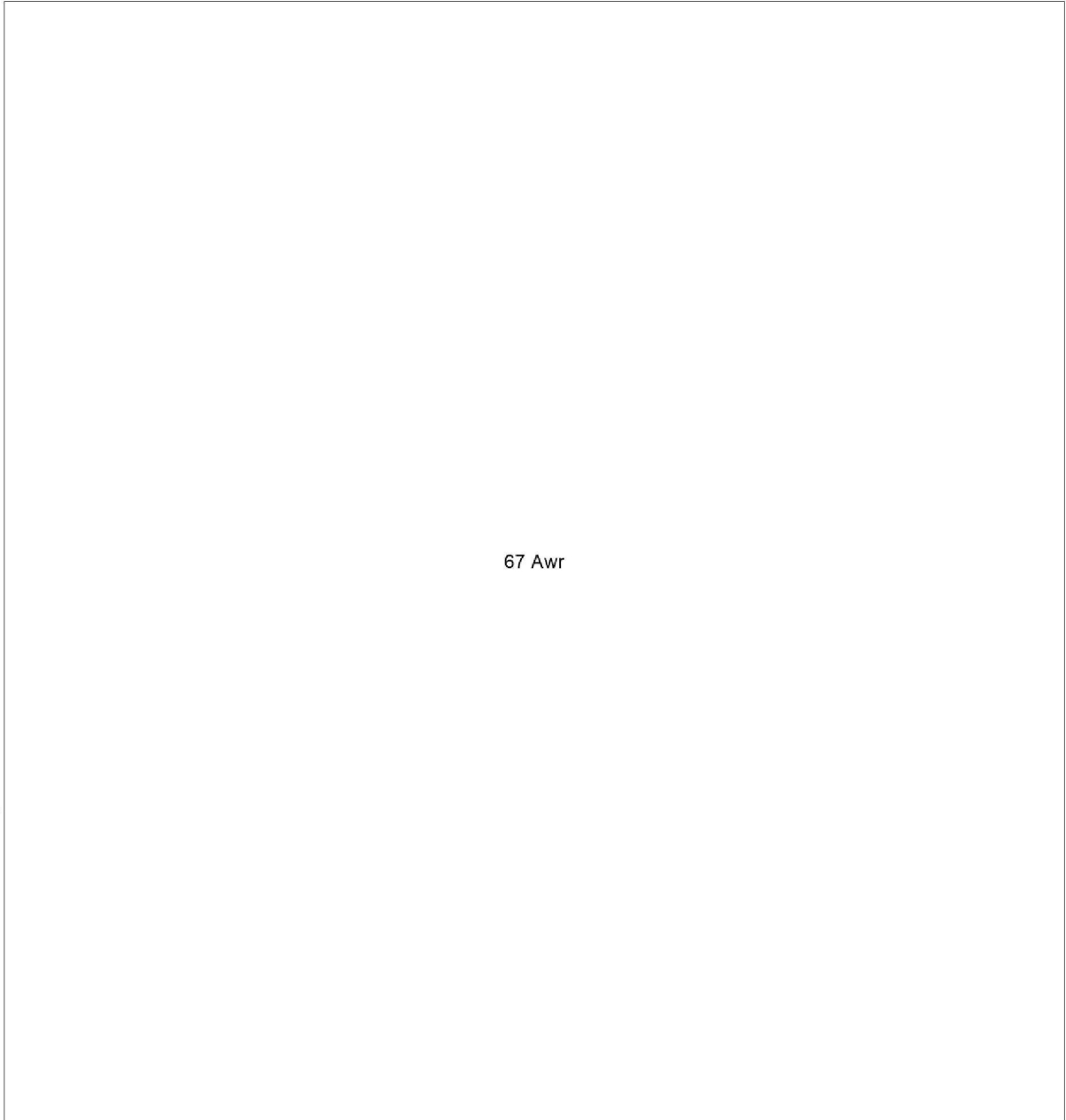
67 Awr

AL 001 - 3/1 PL

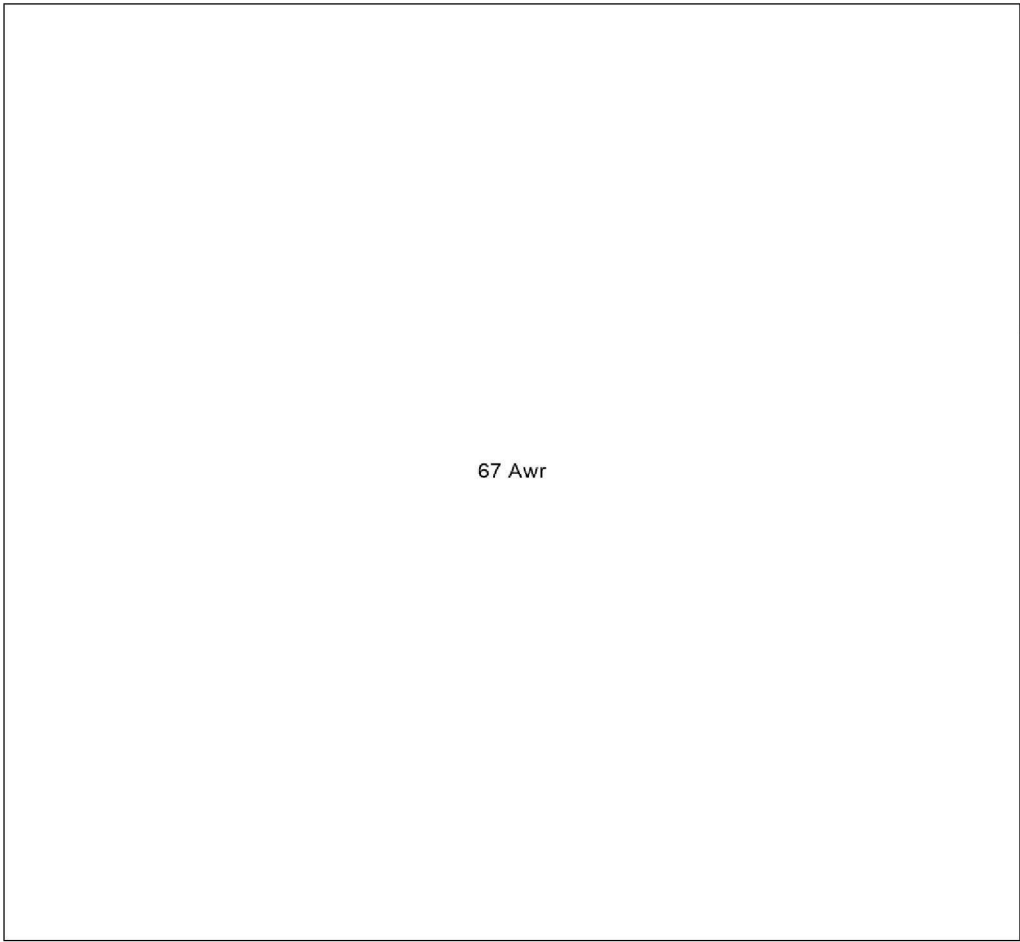

67 Awr

Bijlage 3 Voorbeeld Voorlopige CA emigratie buiten EU

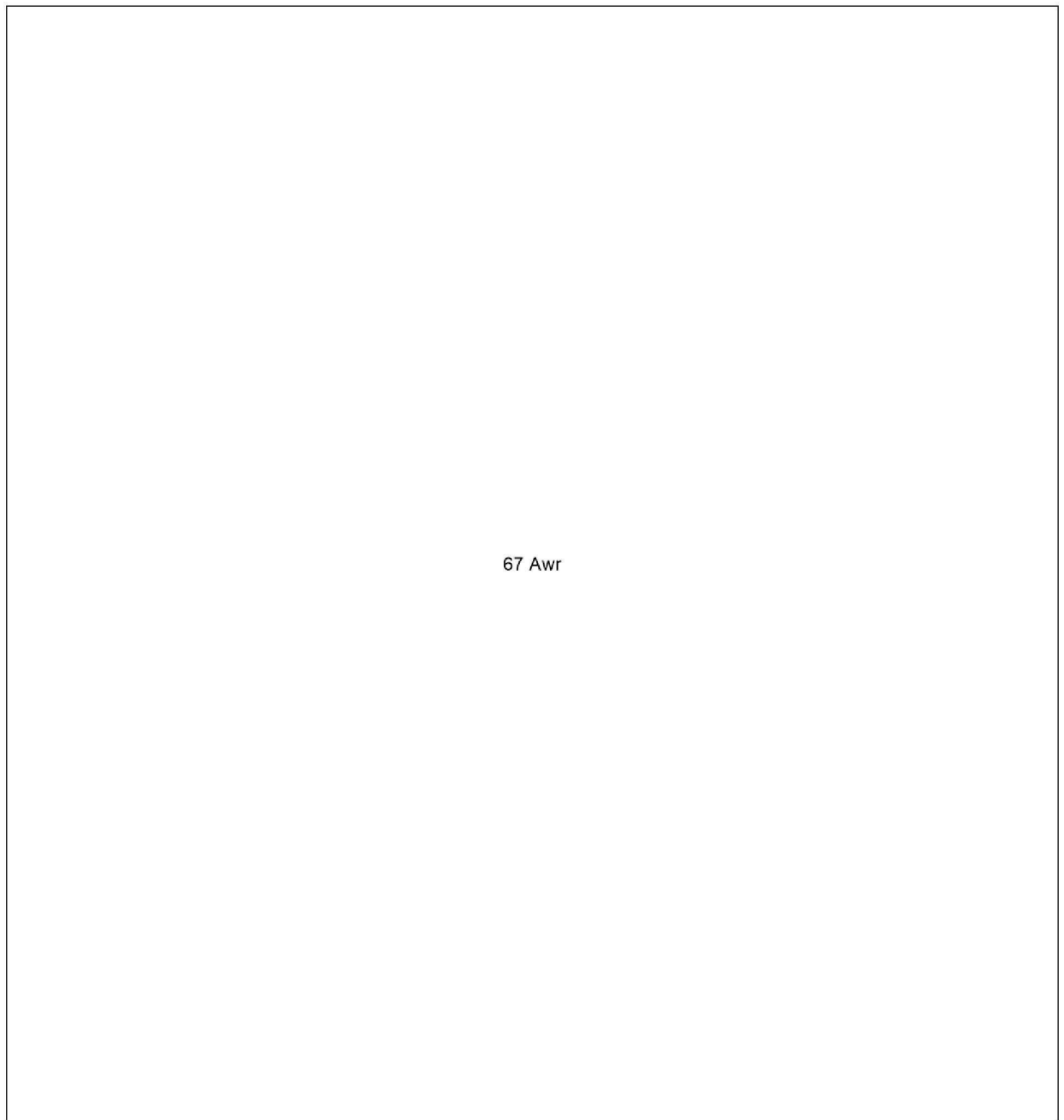

PL 687 - 321PL

67 Awr

Bijlage 4 Voorbeeld Definitieve CA wegens overlijden

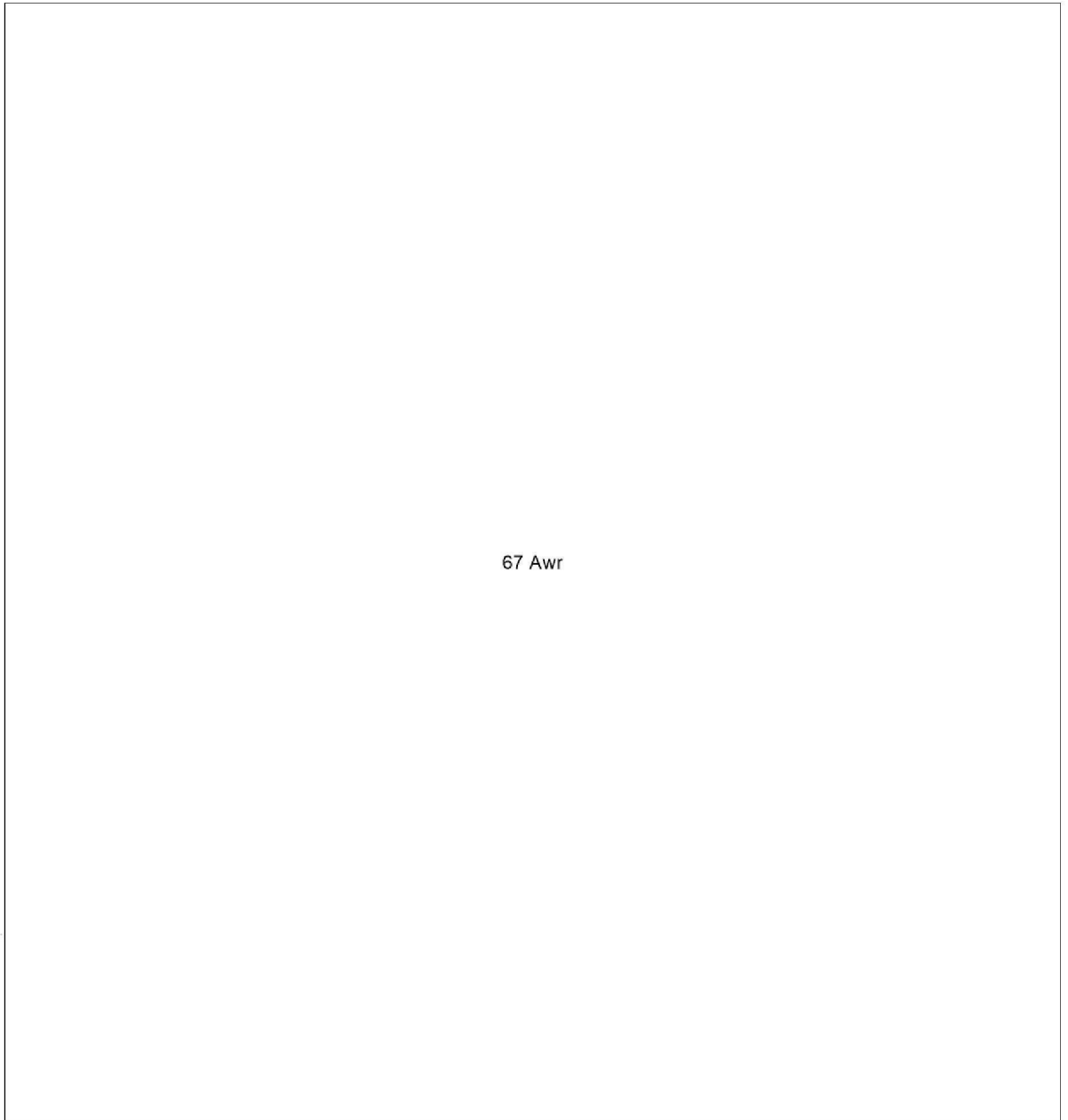

67 Awr

AL 981 - 327 PL

67 Awr

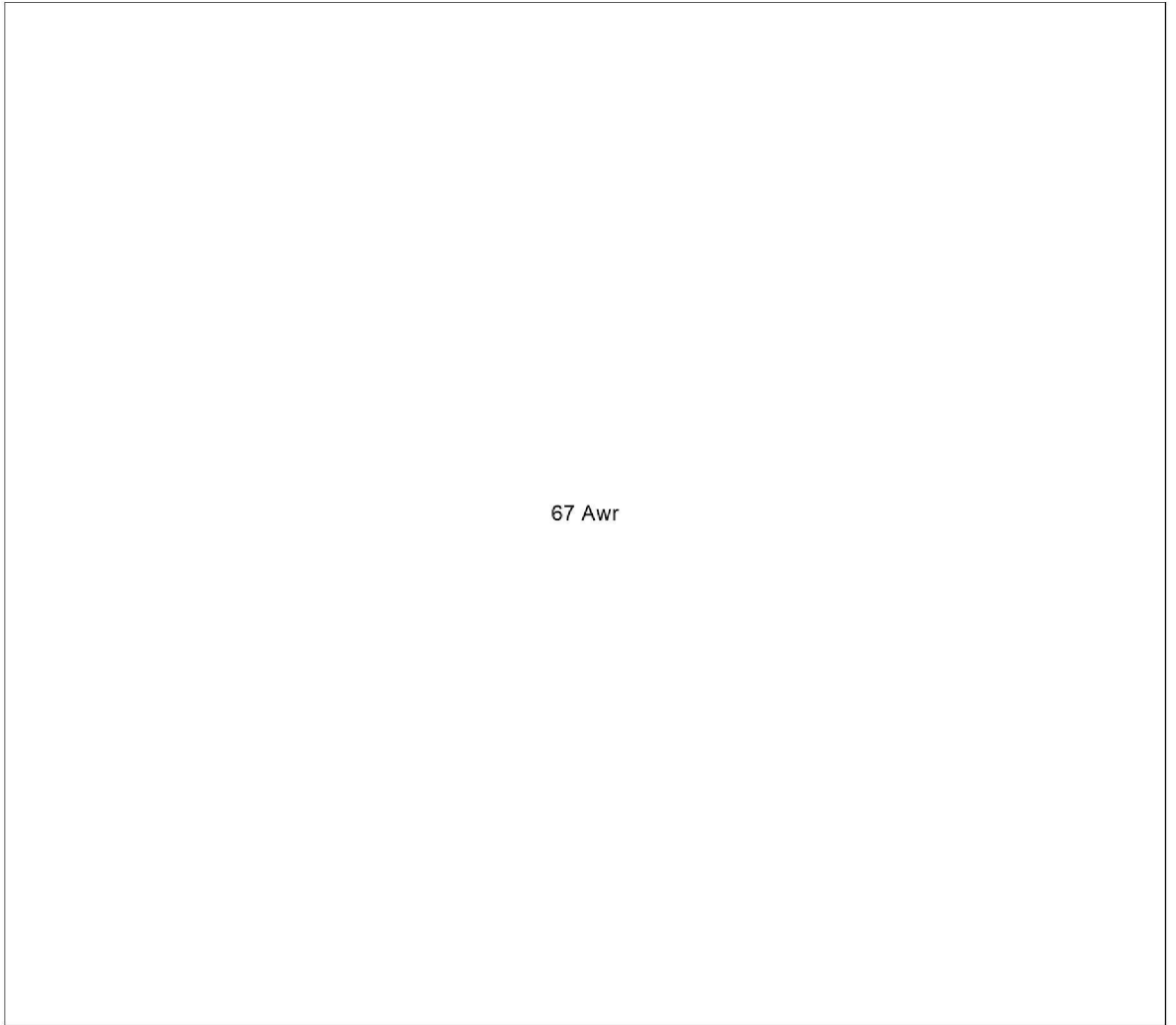
Bijlage 5 Voorbeeld Definitieve CA emigratie EU, Noorwegen en IJsland

AL 065 - 321 PL

67 Awr

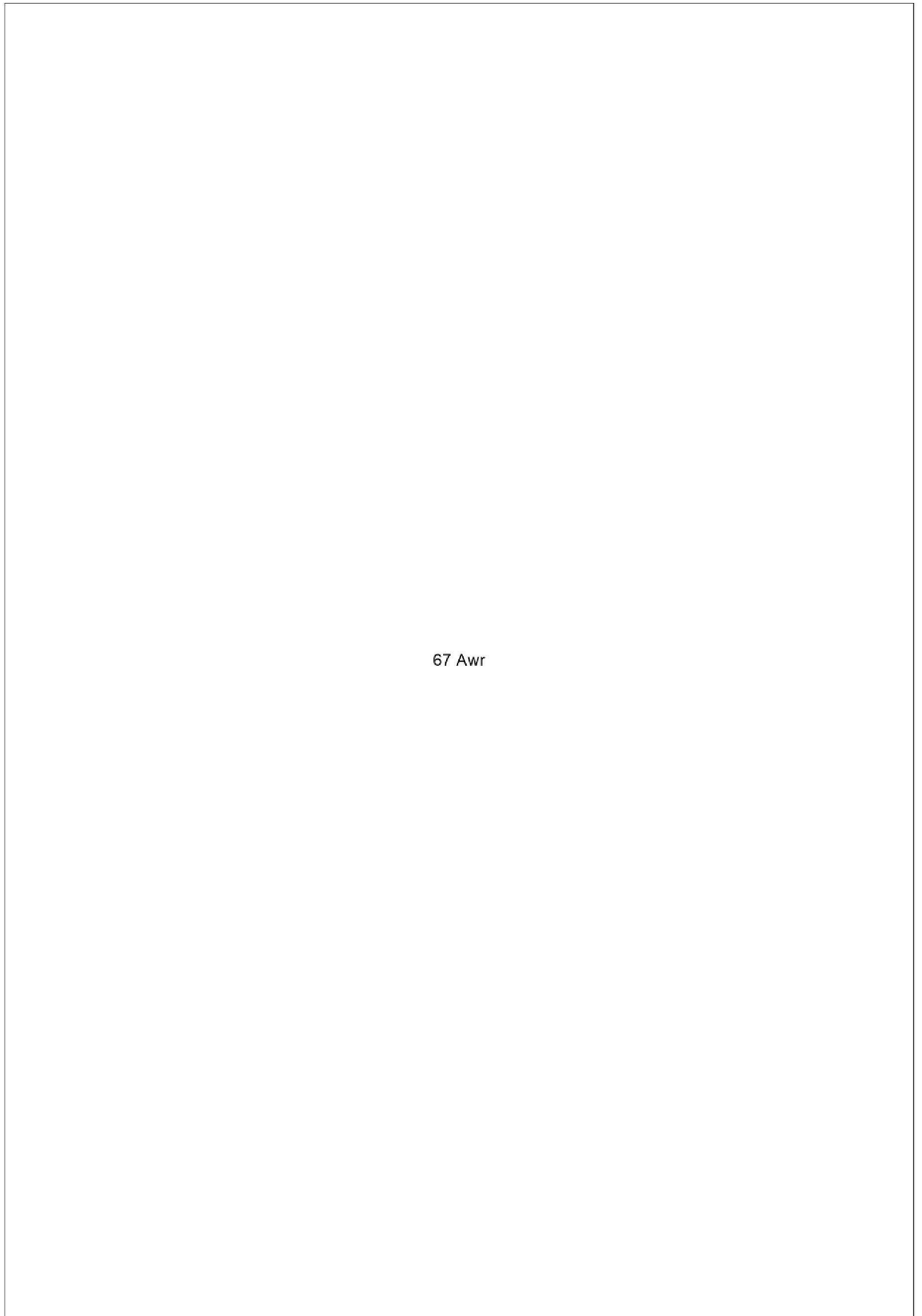
Bijlage 6 Voorbeeld CA Navorderingsaanslag

AL 501-32-PL

Bijlage 7 Voorbeeld Vermindering CA navorderingsaanslag

67 Awr

67 Awr

Bijlage 8 EU-landen

België
Bulgarije
Cyprus
Denemarken
Duitsland
Estland
Finland
Frankrijk
Griekenland
Hongarije
Ierland
Italië
Kroatië (sinds 2013)
Letland
Litouwen
Luxemburg
Malta
Nederland
Oostenrijk
Polen
Portugal
Roemenië
Slovenië
Slowakije
Spanje
Tsjechië
Verenigd Koninkrijk
Zweden

Bijlage 9 Informatiebrief EU-landen, Noorwegen. Liechtenstein en IJsland

Geachte

U heeft (aangifte gedaan van) te conserveren inkomen. Daarom ontvangt u hierbij een definitieve conserverende aanslag. Dit is een aanslag die u in principe niet hoeft te betalen. U krijgt automatisch uitstel van betaling en u kunt kwijtschelding krijgen als u voldoet aan de voorwaarden hiervoor. Ook kunt u bezwaar maken tegen de conserverende aanslag. Daarover vindt u meer informatie op de aanslag.

Onder voorwaarden heeft u recht op uitstel van betaling van de conserverende aanslag gedurende een periode van tien jaar. Over die periode hoeft u geen invorderingsrente te betalen. Als de conserverende aanslag stakingswinst betreft, gelden andere regels. U heeft dan onder voorwaarden recht op uitstel van betaling gedurende een periode van twaalf maanden, dat op uw verzoek onder voorwaarden verlengd kan worden. Als de conserverende aanslag een kapitaalverzekering eigen woning betreft, gelden eveneens andere regels. U heeft dan onder voorwaarden recht op uitstel van betaling gedurende de periode dat de woning aangemerkt kan worden als een eigen woning in de zin van de Wet Inkomstenbelasting 2001, artikel 3.111. Indien de eigen woning niet meer als eigen woning in de zin van de Wet Inkomstenbelasting 2001 kan worden aangemerkt, zal de conserverende aanslag worden ingevorderd. Over de periode van uitstel moet u invorderingsrente betalen.

Als de periode van uitstel voorbij is, hoeft u de conserverende aanslag niet te betalen als u voldoet aan de voorwaarden voor kwijtschelding. U moet hiervoor na afloop van die periode een schriftelijk verzoek indienen. Als u gedurende de periode van uitstel niet meer voldoet aan de voorwaarden, moet u dat melden aan uw belastingkantoor. U moet dan de conserverende aanslag betalen, inclusief de verschuldigde invorderingsrente.

Wilt u bezwaar maken tegen de conserverende aanslag, dan moet u dit schriftelijk doen bij uw belastingkantoor.

Over de voorwaarden voor kwijtschelding van de conserverende aanslag vindt u meer informatie in de aanvullende toelichting "Als u conserverend inkomen had". Deze toelichting kunt u downloaden van internet: www.belastingdienst.nl. Of u kunt de toelichting bestellen bij de BelastingTelefoon 0800-0543 of BelastingTelefoon Buitenland 0031-555 385385. Hier kunt u ook met uw vragen terecht.

Hoogachtend,

Belastingdienst/
de inspecteur

Behandeld door:

Bijlage 10 Informatiebrief overige landen

Geachte

U heeft (aangifte gedaan van) te conserveren inkomen. Daarom ontvangt u hierbij een voorlopige of definitieve conserverende aanslag. Dit is een aanslag die u in principe niet hoeft te betalen. U kunt namelijk uitstel van betaling en kwijtschelding krijgen als u voldoet aan de voorwaarden hiervoor. Ook kunt u bezwaar maken tegen de conserverende aanslag. Daarover vindt u meer informatie op de aanslag.

Als u uitstel van betaling wilt, moet u hier bij uw belastingkantoor schriftelijk om verzoeken binnen zes weken maanden na dagtekening van de conserverende aanslag. Anders bent u verplicht tot betalen. Heeft u echter aangifte gedaan via een M-biljet, dan geldt de aangifte als een schriftelijk verzoek om uitstel. In dat geval hoeft u niet nog een verzoek in te dienen.

Onder voorwaarden heeft u recht op uitstel van betaling van de conserverende aanslag gedurende een periode van tien jaar. Over die periode hoeft u geen invorderingsrente te betalen. Als de conserverende aanslag stakingswinst betreft, gelden andere regels. U heeft dan onder voorwaarden recht op uitstel van betaling gedurende een periode van twaalf maanden, die op uw verzoek onder voorwaarden verlengd kan worden. Als de conserverende aanslag een kapitaalverzekering eigen woning betreft, gelden eveneens andere regels. U heeft dan onder voorwaarden recht op uitstel van betaling gedurende de periode dat de woning aangemerkt kan worden als een eigen woning in de zin van de Wet Inkomstenbelasting 2001, artikel 3.111. Indien de eigen woning niet meer als eigen woning in de zin van de Wet Inkomstenbelasting 2001 kan worden aangemerkt, zal de conserverende aanslag worden ingevorderd. Over de periode van uitstel moet u invorderingsrente betalen.

Als de periode van uitstel voorbij is, hoeft u de conserverende aanslag niet te betalen als u voldoet aan de voorwaarden voor kwijtschelding. U moet hiervoor na afloop van die periode een schriftelijk verzoek indienen. Als u gedurende de periode van uitstel niet meer voldoet aan de voorwaarden, moet u dat melden aan uw belastingkantoor. U moet dan de conserverende aanslag betalen, inclusief de niet-betaalde invorderingsrente.

Wilt u bezwaar maken tegen de conserverende aanslag, dan moet u dit schriftelijk doen bij uw belastingkantoor.

Over de voorwaarden voor uitstel van betaling en kwijtschelding van de conserverende aanslag vindt u meer informatie in de aanvullende toelichting "Als u conserverend inkomen had". Deze toelichting kunt u downloaden van internet: www.belastingdienst.nl. Of u kunt de toelichting bestellen bij de BelastingTelefoon 0800-0543 of BelastingTelefoon Buitenland 0031-555 385385. Hier kunt u ook met uw vragen terecht.

Hoogachtend,

Belastingdienst/
de inspecteur

Behandeld door: